

Vi kvinnor

Nr. 6 1949

i Demokratiskt Världsförbund

Må kvinnor över hela världen ena sig

*Anförande vid KDV:s rådsmöte i Moskva
17—21 november 1949 av Elisabeth Tamm*

Vi äro församlade i Moskva denna november månad 1949 för »stärkande av vänskapen och samhörigheten mellan kvinnorna i hela världen». Vårt främsta mål är att arbeta för freden. Mycket har inträffat under den sista tiden, tyvärr inte endast lyckliga händelser. Kriget blev aldrig helt avslutat, dess skugga har mörknat, krigshets och intolerans präglar tillvaron och gör det ovissa livet ännu ovissare. Vårt arbete för freden blir för varje dag ännu mera krävande samtidigt som det kännes mer oöverkomligt svårt. Vi vilja dock framhålla att vi högt skatta fredsviljan hos det mäktiga land vi nu har äran att gästa och de förslag för fredens upprätthållande, som av dess representanter framförts i FN. Vi hoppas att de en gång, och snarast möjligt, skall vinna framgång.

Jag tror att vi alla ha känslan av vilken stor uppgift kvinnorna ha i vidmakthållandet av freden. Det är ett svårt arbete. Vi måste alla lära oss samarbetets stora konst utan att därför svika vår personliga övertygelse.

Sedan våren 1945, då vi trodde att världsfreden var nära, ha vi haft många missräk-
Forts. å sista sidan

Elisabeth Tamm

Om atomfred

Den icke särdeles radikala amerikanska tidskriften »The New Republic» hade i sitt senaste nummer en intressant ledare i detta ämne. Där sägs att den amerikanska politiken i denna fråga aldrig varit fullt klar. USA:s förslag ha utgått från två mot varandra stridande ståndpunkter: vetenskapsmännens uppfattning att man måste ta risker för fredens skull eftersom det är det enda sättet att förhindra krig och militärens yrkande att man inte får ta några risker eftersom vi måste vinna kriget om det blir krig. Artikeln anger sedan skälen till att USA:s förslag numera måste anses antikerade och skisserar ett nytt förslag i avsikt att stimulera diskussionen. Därpå följer ett sista avsnitt, som vi citerar i översättning:

»Återstår frågan om de ryska förslagen att genom en konvention förbjuda (outlaw) bruket av atombomber och andra vapen för massförstörelse. Den amerikanska delegationen har konsekvent avvisat detta förslag och stämplat det som bedrägeri. Detta har varit oklokt och frågan är värd en omprövning. Vad Sovjet föreslår är ett politiskt fördrag — man har egendomligt nog förbisett att detta behövs. Faktum är att Lilienthalplanen, även om man tar bort dess svaga punkter, är handikappad därför att den är väsentligen teknisk snarare än politisk. Det är en teknisk plan för uppnående av ett politiskt mål. Och detta är en omöjlighet.

Man kan se saken från en annan sida också. Den amerikanska planens angreppspunkt är negativ. Dess huvuddrag är *k o n t r o l l , i n s p e k t i o n , s t r a f f*. Den har uppgjorts för att bringa ordning och laglydnad i uranumföretaget genom ett polissystem. Men detta är en felaktig uppfattning om vad som krävs. Ordning och laglydnad i ett samhälle skapas ej genom dess strafflag, än mindre genom dess polis; det avgörande är att samhällets innevånare är fredligt sinnade, ett sinnelag som mindre

bygger på broderskärlek än på intressegemenskap. Ett laglöst samhälle kan inte reformeras genom polis ehuru väl ett samhälle, som ger lagen sitt stöd, kan ha nytta av polisen såsom ett verktyg för genomdrivande av samhällets vilja.

På samma sätt är det med länder. Ett internationellt fördrag kan behöva vissa hjälpanordningar för att dess bestämmelser skall kunna genomdrivas och hemliga fördragsbrott upptäckas. Men hjälpmedlen är sekundära i förhållande till det grundläggande politiska fördraget, som anger målet. Vi behöver ett politiskt fördrag om förbud mot vapnets användning; vi behöver ett kontrollsystem till skydd och stöd för fördragsbestämmelserna. Men fördraget som sådant har ett omätligt moraliskt, politiskt och psykologiskt värde.

— — — Vi har skäl att tro att Ryssland behöver fred nu liksom vi behöver det och därför vill förena sig med oss i strävan att ernå det. Vårt enda hopp om fred än så länge bygger på att ur detta behov på kort sikt kan utvecklas önskemål på lång sikt om världsfred. Därför kan ett fördrag, som gynnar freden n u genom att förbjuda det vapen vars blotta existens mest hotar freden, väntas hålla så länge båda länderna ha freden som ett gemensamt önskemål. Ingen teknisk kontrollplan skulle hålla längre.

När vi närmar oss problemet på detta sätt är det uppnådda resultatet mindre viktigt än vår ärliga strävan. Vi måste ständigt sträva mot freden som ett mål. Fred är något att kämpa för år efter år; den kan inte vinnas fort, köpas billigt eller bevaras lätt.

Franklin sade att 'de bästa samhällsätgärdena har sällan tillkommit genom visdom på förhand utan framtingats genom omständigheterna.' Än är det möjligt att omständigheterna tvingar världen att finna en formel för att överleva.»

Till Eivor Ladbergs minne

När budet kom att Eivor Ladberg lämnat oss, kändes det så tomt och oersättligt. Hon hade alldeles nyss stått mitt ibland oss; ung, frisk och fylld av arbetsiver och alltid full av nya impulser. Hon älskade människorna och gav till yttersta droppen av sina krafter för dem. Hon satte in sin förmåga och kunighet för att föra dem till ett rikare och lyckligare liv. Hon reagerade starkt mot allt det onödiga lidande som vårt samhällssystem är orsak till och omsatte omedelbart sin reaktion i praktisk handling. När unga förtvivlade människor genom nuvarande vrånge förhållanden inte kunde få tag i en bostad, öppnade hon och hennes man sitt hem för dem. Många av de missanpassade barn, som långt borta ifrån sina egna familjer lever ett anstaltsliv, var hennes gäster över veckohelgerna. I hennes familj fick de den hemmets värme och förståelse, som är det bästa läkemedel för ett ensamt och förtvivlat barnsinne.

Det är oerhört smärtsamt när döden skördar så unga och så levande människor som Eivor Ladberg var. 28 år är bara början till den rikaste och mest fruktbärande epoken i en människas liv, och många uppgifter väntade på hennes hand, hennes intelligens och hennes hjärta.

Framförallt var det tre var för sig mäktiga arbetsområden Eivor Ladberg ägnade sig åt: arbetet för fredens bevarande, studiarbetet och arbetet att mobilisera kvinnorna i det offentliga livet. Hon visste att för att vinna freden måste man lära sig *samarbetets svåra konst*, och hon var ett lysande föredöme på det området. När hon kom hem från KDV:s andra kongress i Budapest tog hon itu med arbetsuppgifterna här hemma med trovisshet att Svenska Kvinnors Vänsterförbund skulle bli den kvinnoorganisation i Sverige, som skulle sammanlänka oss med andra aktiva fredskrafter i världen. Mitt i denna uppgift tog hennes arbetsdag slut.

Ur det sista fredsföredrag hon höll skulle jag vilja citera följande som hennes testamente till oss alla:

»Sverige har haft fred i 130 år — —. Vi har hört om och om igen om de fasor som de flesta andra folk fått uppleva. Hur starkt intryck dessa bilder än gjort på oss, är det omöjligt att förstå vad de verkligen innebär, förstå vad det vill säga att leva månad efter månad i fält, förstå vad det vill säga att se sitt barn, sin hustru, sin far, dödas inför ens ögon, förstå vad det vill säga att mista allt, sina kära, sitt hem, sina ägodelar, förstå vad det vill säga att hungra, att frysa: att lida.

— — Då dessa människor i dag ropar ut över världen sitt fasta beslut att aldrig mera tillåta att krigets vanvett får släppas lös, så är det därför att de vet, vet i hela kraften av sina fasansfulla upplevelser att kriget är mänsklighetens största olycka, att det innebär för varje enskild människa en fasa, en nöd, en förtvivlan, som inga ord kan berätta sanningen om. Det är vår förpliktelse att svara på det rop, som går över världen, att förena vår röst med deras som ropar sitt: aldrig mera krig.»

GERDA LINDEROT

SKV:s sekreterare

Fil. mag. Ragna Kellgren har åtagit sig att tillsvidare vara Svenska Kvinnors Vänsterförbunds sekreterare. Hennes adress är Byggmästarvägen 23. B r o m m a.

Vi är inte ensamma . . .

— Vi är inte ensamma, folkens massor i alla länder vill fred, fredens partisaner är miljoner, sade Nina Popova när hon öppnade Kvinnornas Demokratiska Världsförbunds rådsmöte i Moskva den 17 november 1949, och hälsade delegaterna välkomna som de ryska kvinnornas gäster. Hela den myllrande, färgrika salen med representanter för KDV var som en enda levande bekräftelse på hennes ord.

Det var i Moskva, där Kremls röda stjärnor lyser genom höstdiset, som KDV:s råd sammanträdde i sex dagar i Konstarbetarnas hus. I den stora salens fond lyste slutappellen ur Världsfredskongressens manifest: »Ännu djärvare, ännu aktivare skall vi kämpa för freden!» I presidiet saknades madame Cotton, som på grund av sjukdom var förhindrad närvara, men eljest var KDV:s ledning fulltaligt representerad, med Nina Popova, vice-president i KDV och ordf. för Sovjetkvinnornas antifascistiska kommitté, Dolores Ibarruri, Hlin Lin, Kina, Muriel Draper, USA, madame Pragerova, Polen, Jeanette Vermeersch och Françoise Leqlercq från Frankrike, den senare representant för de katolska kvinnorna, för att nu bara nämna några.

KDV:s generalsekreterare Marie Claude Vaillant-Couturier konstaterade i sin stora inledande rapport om KDV:s arbete för freden att det gångna årets väsentliga kännetecken varit en väldig konsolidering av fredskrafterna, som med Sovjetunionen i spetsen nu fått ännu ett avgörande krafttillskott med den nya kinesiska folkrepubliken, den tyska demokratiska republiken och från folkens sida i de kapitalistiska och koloniala länderna.

Världsfredskongressen i Paris, som KDV tillsammans med de intellektuellas internationella kommitté tog initiativet till, har följts av en rad stora fredskongresser där kvinnorna tagit aktiv del, bland annat i Moskva tidigare i höst, och i Mexico där representanter för USA, Kanada och sexton sydamerikanska länder deltog. Petitionerna för förbud mot atombomben, kampanjerna mot Atlantpakten och omröstningarna för freden har samlat miljoner namnunderskrifter. KDV:s nationella sektioner har skapat en imponerande press som med vackra och välredigerade tidningar — större eller mindre, flera eller färre alltefter sektionernas möjligheter — vänder sig till kvinnorna och mobiliserar dem för försva-

ret av freden och kvinnornas rättigheter.

Kinas representant, som talade därefter, hälsades med ovationer som aldrig ville sluta. Bakom den lilla grå gestalten kände man det väldiga Kinas massor, detta Kina som nu tillfogat imperialismen ett avgörande slag. »Vår folkarmé är fredens armé, där finns våra män, våra söner och bröder. Vår regering är en fredens regering och de kinesiska kvinnorna är ett med den, därför att den genomför kvinnornas frigörelse», sade hon.

Den kinesiska kvinno federationen som har 22 miljoner medlemmar har inbjudit till kongress i Peiping, där kvinnor från Asiens länder i början av december skall rådslå för att samordna sin kamp mot det koloniala förtrycket. »I Peiping skall vi under några korta dagar få en aning om hur historia skapas», som Mrs. Robeson, maka till den store negersångaren, uttryckte det.

Många av Asienkongressens delegater hade tagit vägen över Moskva i samband med rådsmötet och kongressen utgjorde en punkt på dagordningen, och därför var det naturligt att rådsmötet i hög grad präglades av de koloniala ländernas kvinnor och deras problem.

Delegaterna från Viet-nam, Indonesien, Indien och andra asiatiska länder kunde berättat om repressalier och terror mot deras representanter till Asien-kongressen, om hur de tvingats till illegalitet i månader för att över huvud taget kunna ta sig ut ur sina länder. Det är också karakteristiskt att ett av de första telegram som avsändes från rådsmötet var en protest mot dödsdomen över trettio fackföreningsmedlemmar i Hyderabad.

Men även från de icke koloniala länderna kunde kvinnorna berättat om terror mot den demokratiska kvinnorörelsen. Argentinas representant kom direkt från fängelset, sedan massprotester från världens kvinnor tvingat Peróndiktaturen att släppa henne.

Av de grekiska delegaterna hade ett par själva varit med vid Grammos och Vitsi i höst. »Den amerikanska 'hjälpen' till oss kommer i form av tusentals bomber och granater som sliter sönder våra barn». Fem hundra grekiska kvinnor har avrättats under de senaste två åren. Under de första sex månaderna 1949 har 1.100 patrioter av-

En av Svenska Kvinnors Vänsterförbunds delegater vid KDV:s rådsmöte i Moskva var *Margit Lindström*, som här lämnar en skildring av mötet. I nästa nummer av *Vi kvinnor* införes en redogörelse för mötets beslut och resolutioner.

rättats där. De berättade om hur de unga flickorna — 30 procent av de grekiska soldaterna i den grekiska folkarmén är kvinnor — på kvällarna, ännu sotiga i ansiktet av röken från striden, under livsfara beger sig ut till de yttersta frontlinjerna och i megafoner ropar fredsparoller till den monarkistiska arméns soldater. Det grekiska folket vill fred. Men det finns ingen fred för Grekland annat än efter de linjer som framförts av Sovjetunionen i FN.

Dolores Ibarruri, älskad av all världens kvinnor som representant för det pinade, okuvligt kämpande spanska folket, höll ett flammande tal mot den amerikanska imperialismen som späckar Spanien med militära baser, och mot fascismen som söker kväva Spaniens demokrater i fängelser och koncentrationsläger.

Men trots terror och förföljelser växer fredskampen i styrka och beslutsamhet.

Italiens delegater berättade om den växande arbetslösheten i sitt marshalliserade land, över två miljoner under 1948, därav 700,000 kvinnor, om hur de italienska barnen i hundratusetal lider av tbc och rakitis, om hur trettio procent av de italienska barnen inte får lära sig läsa på grund av fattigdomen och bristen på skolor. Argentinas delegat berättade om hur 300,000 barn i hennes land aldrig besökt någon skola, Frankrikes kvinnor berättade om de väldiga rustningsbördor som marshallpolitiken påtvingat Frankrike.

Mot dessa skakande skildringar stod de triumferande rapporterna från kvinnorna i Sovjetunionen och de folkdemokratiska länderna, som i oavbrutet ökande tempo tillförsäkrar sina medborgare högre levnadsstandard. KDV:s generalsekreterare Marie

Porto, å sista sidan

Om trivsel i arbetet

I anslutning till den aktuella diskussionen om trivsel på arbetsplatsen har red. bett metallarbeterskan fru Anna-Lisa Hallström om en artikel i frågan. Fru Hallström känner av egen erfarenhet de industriarbetande mödrarnas situation. Hon innehar även fackliga förtroendeuppdrag och är bl. a. led. av styrelsen för LM-Älvsjö verkstadsklubb. Hon tillhör även styrelsen för SKV:s Stockholmsavdelning.

Frågan om trivsel på arbetsplatsen sammanhänger intimt med frågan om trygghet. Har man garanti för att man får behålla arbetet och att man därmed har en säker inkomst som är att räkna på som tillräcklig för försörjningen, så måste det ju medföra en stark känsla av tillfredsställelse och därmed grundvalen för trivsel.

Eftersom jag sätter den ekonomiska frågan som det väsentligaste i frågan om trivseln, vill jag försöka vidareutveckla resonemanget ur kvinnornas synpunkt.

De allra flinkaste och snabbaste kvinnorna på vår fabrik kommer upp till en veckoavlönning på 90—100 kr. index medräknat. Från detta dras skatt och försäkringsavgifter, fackföreningskontingenter och bidrag till någon av de insamlingslistor som nästan alltid cirkulerar på arbetsplatsen. Återstår mellan 70—80 kr., vilket alltså fortfarande gäller arbeterskor med topp-prestationer. De övriga håller sig kring 85—90 kr. i veckoförtjänst men har sedan samma avdrag, bara lite mindre för skatt. De nämnda siffrorna gäller ackordsarbetare. Veckoförtjänsten för de timavlönade utgör 80—90 kr., någon enstaka arbetare som varit länge på arbetsplatsen kan därutöver få några ören mer i timmen, vilket ökar veckoinkomsten med ungefär en tvåkrona.

Eftersom alla som benämns arbetare inom industrin betalas exakt för den tid de varit på arbetsplatsen — kortet stämplas vid arbetets början, vid frukostrastens början och slut och vid arbetsdagens slut — så går de miste om sin förtjänst om de på grund av sjukdom eller annat hinder under dagen måste vara borta från arbetet. Särskilt för självförsörjande kvinnor med barn är tanken på att bli sjuk en ständig källa till skräck. Sjukasseersättningen förslår inte långt. Den nämnda gruppen kvinnor blir, som vi vet, allt talrikare. Åtskilliga kvinnor har funnit

det oförenligt med sin begynnande självkänsla att jämte åtta timmars hårt arbete i förvärvslivet ensamma på sin s. k. fritid utföra alla de sysslor som måste utföras i ett hem, och därtill, som ofta är fallet, behöva känna sig som passupp inte bara åt barnen utan även åt mannen.

I de fall då barnen insjuknar står fabriksarbeterskan utan val — hon måste stanna hemma och sköta om dem och det betyder att hon förlorar sin inkomst och bara kan få den hjälp en eventuell sjuklista kan ge henne — sådana listinsamlingar startas vanligen då någon varit borta från arbetet minst två veckor. Det är lätt att förstå att sådana gropar är oerhört kännbara för den vars inkomst endast med svårighet räcker till under normala förhållanden. Vid olycksfall förhåller det sig helt annorlunda. Genom den obligatoriska olycksfallsförsäkringslagen och vissa andra kollektiva försäkringsformer utgår då ersättning med ungefär samma belopp som den vanliga inkomsten.

En annan faktor som i avgörande grad minskar kvinnornas trivsel på arbetsplatsen är lönerättvisan efter köngränser. Ännu i dag finns det många avdelningar där kvinnor och män arbetar jämsides med exakt samma arbete och utför samma prestation, men kvinnorna har cirka 30 procent lägre lön för sitt arbete än männen. Denna lönerättvisa återfinner man också när det gäller arbetsledare. Kvinnliga arbetsledare har mindre betalt än sina manliga kolleger utan att de därför på något sätt har mindre ansvar.

Tempoarbeta efter år sliter människorna kolossalt. De viktigaste förutsättningarna för att de arbetande trots arbetets karaktär skall kunna känna tillfredsställelse och glädje på sin arbetsplats är att de garanteras ekonomisk och social trygghet. Med detta som den solida grunden kan andra irritationsmoment lättare undanröjas och arbetet verkligen bli den källa till personlig tillfredsställelse och utveckling som det bör vara.

VI KVINNOR

i demokratiskt världsförbund

utkommer fr. o. m. nästa år i större format med 9 nummer om året samt kostar 2:50 per år, lösnummer 35 öre. Första numret utkommer i februari. Prenumerationsblankett för 1950 medföljer detta nummer.

Postgiro 513 23

SVENSKA KVINNORS VÄNSTERFÖRBUND, H A G A L U N D

Asiens kvinnor samlas till kongress i det befriade Kina

Den första veckan i december detta år ägde en historisk kongress rum i Peiping i det befriade Kina. Representanter för kvinnomiljonerna i Asiens alla länder samlades för att redovisa sina erfarenheter i frihetsrörelsen och samordna sin kamp. Inbjudan hade utgått från Kinas Demokratiska Kvinnofederation som är ansluten till KDV och har 2,600,000 medlemmar.

Kongressen var avsedd att äga rum i Calcutta men Nehrus regering vägrade ge sitt tillstånd. Att kongressen ändå kommit till stånd är en väldig framgång för den demokratiska kvinnorörelsen och för de undertryckta folken. Och att den ägde rum i Kina, som nu efter folkarméns glänsande segrar lösgör sig ur århundradens feodalförtryck och förvandlas till ett starkt värn för freden och odlingen, ger kongressen en djupt symbolisk karaktär, som bekräftar vad Trygve Lie konstaterade i ett tal den 12 juni: »Imperialismens och kolonialismens epok i Asien lider mot sitt slut».

Kongressen har föregåtts av Kinas demokratiska kvinnofederations första nationella kongress, där kvinnor både från det befriade Kina och Kuomintangs Kina var representerade. I kongressens hälsning till KDV heter det: »Tillsammans med hela det kinesiska folket skall vi ge all vår kraft för att definitivt göra slut på Kuomintangs reaktionära regim, som åsamkat kvinnorna och barnen i Kina så omätliga lidanden, fullfölja den nationella revolutionens seger och skapa en demokratisk folkrepublik, som slår vakt om freden och förverkligar de kinesiska kvinnornas fullständiga frigörelse».

Det andra Amerika

Tidskriften *Time* publicerade den 24 oktober på insändarspalten utdrag ur ett brev, som utgjorde svar på en tidigare artikel i tidningen om Marshallplanen och vapenhjälpen till Europa. Brevet var skrivet av en kvinna, Harriet Begala från Kent i staden Ohio. Vi återger här ett utdrag.

»Utan tvivel är vi en jättelik lånekassa och det är väl osäkert om vi någonsin kan räkna med att få tillbaka vad vi lånar ut. Vi tror emellertid att vi på detta sätt kan köpa oss vänskap och skydd mot kommunismen. Jag tror dock att vi allt eftersom tiden

går kommer att bli hatade för vårt vinningslystna köpsläende. — — —

Vi måste uppfostra våra barn för en tillvaro i fred, ge världen exempel på ett fredligt sätt att leva, styra vårt land efter fredliga principer och inte fortsätta att utgöra ett hot på grund av vår övermakt ifråga om vapen och atombomber. Vi skall naturligtvis fortsätta att förtjäna våra dollar, men vi måste låta den andra parten få samma möjligheter — då kommer vi att förtjäna respekt, vänskap och samarbete. — —

Kanske talar och tänker jag som en idealist men i varje fall som en människa, en hustru och mor. Jag tror jag talar å alla mina likars vägnar i alla nationer, också i Sovjet-Unionen. Vi vill ha fred för våra barn och för våra barnbarn. Vi vill inte köpa freden, inte heller sälja den. Vi vill ge den åt andra och vi vill själva få den.»

Från våra avdelningar

SKV:s avdelning i *Kiruna*, som har 80 medlemmar, anordnade den 3/12 ett offentligt möte med föredrag av SKV:s ordf. över ämnet *Kvinnorna och Freden* — vi måste rädda vår framtid. Åhörarantalet var 350, kvinnor och män.

Den 4/12 talade dr Andreen i *Luleå*. 200 personer deltog i detta möte. De kvinnor, som ordnat mötet hade själva anskaffat kaffe och bakat fint bröd; det blev en nettoinkomst av 100 kr. En SKV-avdelning med tillsvi-dare 20 medlemmar bildades efter mötet.

Den 6/12 talade SKV:s nya sekreterare, fil. mag. Ragna Kellgren i *Sundbyberg*. Vid detta möte bildades också en ny avdelning med ett 30-tal medlemmar.

Den 8/12 bildades en avdelning av SKV i *Kallhäll*, efter ett föredrag av dr Andreen.

Vid *Stockholmsavdelningens* möte den 4/11 talade redaktören för tidskriften *Världshorisont* Gunnar Fagrell om *Aktuella strömningar inom fredsrörelserna*. De som verkligen önskar fred, sade han, måste aktivt engagera sig i en sådan utveckling, som djärvt söker lösa de konflikter under vilka folken suckat sedan urminnes tid.

Vår för jag reste till Moskva hette fröken Elisabeth Tamms föredrag i Stockholmsavdelningen den 15/12. Mötet diskuterade vidare förslag till ändring av SKV:s stadgar.

Ett inbetalningskort medföljer som bilaga.

Fröken Tamm som brobyggare

Katrineholms-Kuriren hade skarpt angripit fröken Tamm för att hon på det hela taget vågat resa till Moskva. Tidningen fick med anledning härav mottaga nedanstående inlägg.
Herr Redaktör!

Det är först nu som Eder tidning av den 30/11 fallit i mina händer med en ledareartikel »Fröken Tamm».

Man kan inte dela upp världen i två kategorier, kommunister och icke-kommunister. Det finns så många flera — så rikt är livet! Den jag tillhör och som gör det så lätt för mig att förstå fröken Tamms — i detta nu så kostsamma — sätt att reagera för fredens människorätt är min inställning som kväkare, och därför också som »brobyggare». Inte därför att jag har någon som helst utopisk föreställning om diktatur, var den än uppträder, utan därför att jag vill förlikning med min broder, medan han ännu är på vägen, dvs innan det ännu blivit krig och alla barriärer är uppresta som hinder människor emellan.

Tills dess måste alla kontaktförsök göras. Även om kontakten endast skulle bestå i att få göra sig hörd ur andra synpunkter, än de kanske eljest allenahärskande på en viss punkt.

Ikke är det av ålderdomssvaghet fröken Tamm tagit det steg Ni tyder som idealisering av kommunismen. Det är varken populärt eller ett medlöperi — det är att, trots allt, göra en sista ansträngning — innan det blir för sent! Jag är inte blind för Er uppskattning av fröken Tamms förutvarande linje. Men här råder en feltolkning, som jag inte kan se utan att ge mig till känna.

Högfors den 6 dec. 1949.

Eder *Emilia Fogelklou Norlind*.

Må kvinnor över hela världen . . .

Forts. från sid. 1

ningar. Först kan vi nämna Hiroshima, som skulle vara en avslutning av kriget men även lät oss ana nya faror, större än någonsin tillförne. Sedan uppstod den ena motsättningen efter den andra. Vänner blevo fiender och fiender vänner. Jag kommer från ett litet land som hittills varit förskonat från krigets oerhörda fasor. Det tillkommer icke mig att anföra några namn eller händelser. Men också ett litet land bär sitt ansvar, sin del i skapandet av den stora samhörighet som världen trängtar efter, en ärlig, förståelsefull, enande och vidsynt politik, som är nödvändig för världens bestånd.

I Svenska sektionens av Kvinnornas Demokratiska Världsförbund namn vågar jag från vår ringa del av denna jord högt uttala vår livligt kända anslutning till att kvinnorna över hela världen må ena sig i ett allvarligt och tålmodigt arbete för bevarandet och befästandet av en oupplöslig fred, en fred rättvis för alla enskilda och för alla folk.

Vi är inte ensamma . . .

Forts. fr. sid. 5

Claude Vaillant-Couturier frambar en hyllning till Sovjetunionen. — Vi vill inte att dess ofantliga offer skall ha varit förgäves, sade hon. Vi är lyckliga att i Moskva från denna sal kunna uttrycka kvinnornas oändliga tacksamhet till Sovjetunionen och dess store ledare Stalin.

Dessa länder har förverkligat kvinnornas likställighet på samhällslivets alla områden och självklart därmed även genomfört likalönsprincipen, vilken ännu står bland de främsta ekonomiska kraven från kvinnorna i de kapitalistiska länderna, som bekant även i Sverige.

I de stora frågor som behandlades av rådmötet — kampen för freden, försvaret av kvinnornas ekonomiska rättigheter, den demokratiska kvinnopressen, barnens situation och Asienkongressen — fattades enhälliga beslut som skall ligga till grund för KDV:s kommande arbete, och till vilka vi återkommer i denna tidnings nästa nr.

Den demokratiska kvinnorörelsen står inför stora uppgifter. Det gäller att stärka enheten och vaksamheten, att ännu mer energiskt avslöja krigsanstiftarna, att mobilisera kvinnornas fredsvilja till aktiv handling.

Världsfred

Den danske ingenjören, uppfinnaren och författaren Piet Hein — i Sverige kanske mest känd under signaturen Kumbel Kumbell — har skrivit nedanstående tankvärda rader. »Gruk» kallar han själv sina underfundiga verser med allvar i.

Det fattas två stadier ännu,

innan världsfreden är färdig:

först skall man vinna motpartens förtroende, sedan måste man vara det värdig.